

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA

Član 1.

U Zakonu o javnim nabavkama („Službeni glasnik RS”, br. 116/08), u članu 2. stav 1. tačka 14. briše se.

Dosadašnje tačke 15. do 26. postaju tačke 14. do 25.

Član 2.

U članu 6. stav 3. reči: „bez obzira na“ zamenjuju se rečima: „ukoliko procenjena“, a posle reči: „tih usluga“ dodaju se reči: „na godišnjem nivou nije veća od 5.000.000 dinara“.

U stavu 4. posle reči: „male vrednosti“ dodaju se reči: „pod uslovom iz stava 3. ovog člana“.

Član 3.

U članu 7. stav 1. tačka 4. reč: „nabavke“ briše se.

Tačke 5., 9. i 14. brišu se.

Dosadašnje tačke 6. do 8. postaju tačke 5. do 7., a dosadašnje tačke 10. do 13. postaju tačke 8. do 11.

Član 4.

Posle člana 19., dodaje se odeljak 9. koji glasi:

„9. Sprečavanje sukoba interesa

Sukob interesa

Član 19a

Sukob interesa u smislu ovog zakona postoji, kada odnos predstavnika naručioca i ponuđača može uticati na nepristrasnost naručioca pri donošenju odluke u postupku javne nabavke, odnosno:

- 1) ako predstavnik naručioca ili sa njim povezano lice učestvuje u upravljanju ponuđača;
- 2) ako predstavnik naručioca ili sa njim povezano lice poseduje više od 1% udela, odnosno akcija ponuđača;
- 3) ako je lice povezano sa predstavnikom naručioca zaposleno kod ponuđača ili sa njime poslovno povezano.

Sukob interesa postoji i kada je predstavnik naručioca u odnosu bilo kakve zavisnosti prema licima koja mogu da utiču na njegovu nepristrasnost pri donošenju odluke.

Predstavnici naručioca u smislu ovog zakona su rukovodilac naručioca, lice ovlašćeno za zastupanje naručioca, odgovorno lice naručioca, službenik za javne nabavke zaposlen kod naručioca, član komisije za javnu nabavku naručioca, lice koje

učestvuje u izradi konkursne dokumentacije, lice koje učestvuje u planiranju nabavke, član upravnog ili nadzornog odbora naručioca.

Povezana lica sa predstavnikom naručioca su supružnik ili vanbračni partner, krvni srodnik u pravoj liniji, krvni srodnik u pobočnoj liniji zaključno sa drugim stepenom srodstva, usvojilac ili usvojenik predstavnika naručioca, lice na koje je predstavnik naručioca preneo svoja upravljačka prava u upravljanju ponuđača, kao i svako drugo lice koje se prema drugim okolnostima može smatrati povezanim sa predstavnikom naručioca.

Zabrana zaključivanja ugovora

Član 19b

Naručilac ne može zaključiti ugovor o javnoj nabavci sa ponuđačem iz člana 19a.

Ponuđač iz člana 19a, ne može biti podizvođač ponuđaču čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, niti član grupe ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija.

Obaveštenje o postojanju sukoba interesa

Član 19v

Naručilac je dužan da Državnoj revizorskoj instituciji i državnom organu nadležnom za borbu protiv korupcije, dostavi spisak lica sa kojima ne može zaključiti ugovor o javnoj nabavci zbog postojanja sukoba interesa iz člana 19a.

Svaki učesnik u postupku javne nabavke dužan je da obavesti državni organ nadležan za borbu protiv korupcije, ukoliko ima informacije o postojanju sukoba interesa iz člana 19a ovog zakona.

Član 19g

Odredbe o zabrani sukoba interesa shodno se primenjuju na odnos naručioca i podnosioca prijave.“.

Član 5.

U članu 20. stav 2. menja se i glasi:

„Izbor najpovoljnije ponude vrši se u otvorenom ili restriktivnom postupku javne nabavke.“.

Član 6.

Član 22. menja se i glasi:

„Restriktivni postupak je postupak koji se sprovodi u dve faze.

U prvoj fazi naručilac poziva sva zainteresovana lica da podnesu prijave i priznaje kvalifikaciju podnosiocima prijave na osnovu prethodno određenih uslova, a u drugoj fazi poziva sve podnosiocima prijave kojima je priznao kvalifikaciju (kandidati) da podnesu ponudu.

Naručilac priznaje kvalifikaciju podnosiocu prijave za koga utvrdi da ispunjava uslove iz člana 44. ovog zakona na osnovu dokaza koje podnosilac prijave dostavlja uz prijavu u skladu sa članom 45. ovog zakona.

Naručilac, u roku određenom u javnom pozivu, donosi obrazloženu odluku o priznavanju kvalifikacije koja sadrži listu od najmanje pet kandidata i period za koji se

priznaje kvalifikacija koji ne može biti duži od tri godine, a u obrazloženju odluke obavezno navodi i razloge za odbijanje ostalih prijava.

Odluku iz stava 4. ovog člana naručilac dostavlja svim podnosiocima prijava u roku od tri dana od dana njenog donošenja.

Naručilac je dužan da u roku od tri dana od dana donošenja odluke iz stava 4. ovog člana, dostavi radi objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” i objavi na Portalu javnih nabavki, na način propisan članom 69. ovog zakona, obaveštenje o priznavanju kvalifikacije koje sadrži podatke o predmetu javne nabavke, procenjenoj vrednosti javne nabavke, listu kandidata i poziv svim zainteresovanim licima da podnesu prijavu u periodu važenja liste kandidata.

Naručilac je dužan da listu kandidata ažurira svakih šest meseci priznavanjem kvalifikacije svakom podnosiocu prijave koji ispunjava uslove iz stava 2. ovog člana i koji je u međuvremenu podneo prijavu za priznavanje kvalifikacije.

Na zahtev svakog zainteresovanog lica, uslovi iz stava 2. ovog člana moraju biti dostupni.

Nakon ažuriranja liste kandidata naručilac objavljuje obaveštenje iz stava 6. ovog člana.

Ako restriktivni postupak sprovodi naručilac iz člana 83. ovog zakona, može doneti odluku iz stava 4. ovog člana koja sadrži listu od najmanje tri kandidata, a uslove iz stava 2. ovog člana može po potrebi ažurirati i pozvati sve kandidate da podnesu prijave u skladu sa ažuriranim uslovima, ali lista uvek mora sadržati najmanje tri kandidata.

Naručilac može isključiti kandidata sa liste kandidata samo iz razloga koji se zasnivaju na uslovima utvrđenim u konkursnoj dokumentaciji za prvu fazu restriktivnog postupka, o čemu donosi odluku koja u obrazloženju sadrži razloge za isključenje kandidata i koju u roku od tri dana od dana njenog donošenja dostavlja svim kandidatima.“.

Član 7.

U članu 24. stav 1. tačka 5. broj: „25“ zamenjuje se brojem: „15“.

U tački 7. posle reči: „svih dodatnih usluga ili radova“ dodaju se u zagradi reči: „zbira viška, manjka i nepredviđenih“, a broj: „25“ zamenjuje se brojem: „15“.

Tačka 8. briše se.

Dosadašnje tačke 9. do 11. postaju tačke 8. do 10.

Posle stava 1. dodaju se novi stavovi 2. do 4. koji glase:

„Naručilac je dužan da odluku o pokretanju pregovaračkog postupka iz stava 1. tačka 3. i 4. ovog člana, sa svim dokazima koji potvrđuju opravdanost upotrebe pregovaračkog postupka, dostavi Upravi za javne nabavke u roku od tri dana od dana donošenja.

Uprava za javne nabavke je dužna da u roku od osam dana od dana prijema odluke iz stava 2. ovog člana, ispita postojanje osnova za sprovođenje pregovaračkog postupka i može od naručioca zahtevati dodatne informacije i podatke koje je naručilac dužan da dostavi u roku od dva dana od dana prijema takvog zahteva. Ukoliko Uprava za javne nabavke utvrdi da nema osnova za sprovođenje pregovaračkog postupka, dužna je da o tome obavesti naručioca sa predlogom da obustavi postupak.

Ispitivanje odluke iz stava 3. ovog člana ne sprečava nastavak pregovaračkog postupka iz stava 1. tačka 4. ovog člana.“

Dosadašnji stav 4. briše se.

Dosadašnji stavovi 2. do 7. postaju stavovi 5. do 9.

U stavu 5. reči: „podatke o predmetu nabavke, o izabranoj ponudi i o osnovu“ zamenjuju se rečima: „broj i datum odluke, detaljan opis predmeta javne nabavke, podatke o ponuđaču, vrednost i druge podatke o izabranoj ponudi, razlog i osnov“

U stavu 6. broj: „2.“ zamenjuje se brojem: „5.“.

U stavu 9. broj: „5.“ zamenjuje se brojem: „6.“.

Član 8.

U članu 26. stav 1. i 2. menjaju se i glase:

„Javna nabavka male vrednosti, u smislu ovog zakona, jeste nabavka istovrsnih dobara, usluga ili radova čija je ukupna procenjena vrednost na godišnjem nivou niža od 2.500.000,00 dinara.

Na nabavke istovrsnih dobara, usluga ili radova čija je ukupna procenjena vrednost na godišnjem nivou niža od 300.000,00 dinara, naručiocu nisu obavezni da primenjuju odredbe ovog zakona.“.

Posle stava 2. dodaju se novi stavovi 3. i 4. koji glase:

„Naručilac je dužan da u postupku javne nabavke male vrednosti, objavi poziv za podnošenje ponude na Portalu javnih nabavki.

U slučaju nabavki iz stava 2. ovog člana naručilac je dužan da obezbedi da ugovorena cena ne bude veća od uporedive tržišne cene.“.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 5.

Član 9.

Posle člana 27. dodaje se član 27a koji glasi:

„Godišnji plan nabavki

Član 27a

Naručilac iz člana 3. ovog zakona je dužan, da do 15. februara donese plan nabavki za tekuću godinu koji se sastoji od plana javnih nabavki i plana nabavki na koje se zakon ne primenjuje i koji sadrži sledeće podatke:

- 1) redni broj (javne) nabavke;
- 2) predmet (javne) nabavke;
- 3) iznos planiranih sredstava za (javnu) nabavku;
- 4) podatke o aproprijaciji u budžetu, odnosno finansijskom planu za plaćanje;
- 5) procenjenu vrednost (javne) nabavke, na godišnjem nivou i ukupno;
- 6) vrstu postupka javne nabavke, odnosno odredbu ovog zakona na osnovu koje se ne primenjuje na nabavku;
- 7) okvirni datum pokretanja postupka;
- 8) okvirni datum zaključenja ugovora;
- 9) okvirni datum realizacije ugovora;

Naručilac može izmeniti godišnji plan nabavki ali tako da sve izmene budu vidljive u odnosu na osnovni plan.

Prvobitno planirana sredstva za određenu javnu nabavku ne mogu se povećati za više od 5%, osim u slučaju elementarnih nepogoda, havarija ili vanrednih događaja čije nastupanje ne zavisi od volje naručioca.

Naručilac je dužan da do 31. marta tekuće godine, sačini izveštaj o izvršenju godišnjeg plana nabavki za prethodnu godinu, koji dostavlja Državnoj revizorskoj instituciji.“.

Član 10.

U članu 28. stav 2. reči: „restriktivnog, odnosno“ brišu se.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„U slučaju primene pregovaračkog postupka iz člana 24. ovog zakona, odluka sadrži i osnovne podatke o licima koja će biti pozvana da učestvuju u postupku.“.

Dosadašnji stavovi 3. do 5. postaju stavovi 4. do 6.

Član 11.

Član 29. menja se i glasi:

„Naručilac može, istovremeno sa donošenjem odluke o pokretanju postupka, ovlastiti drugog naručioca da u njegovo ime i za njegov račun sprovede postupak javne nabavke ili preduzme određene radnje u tom postupku, ukoliko procenjena vrednost javne nabavke nije veća od iznosa iz člana 6. stav 3. ovog zakona, ali je dužan da o tome prethodno obavesti Državnu revizorsku instituciju.“

Član 12.

Posle člana 29. dodaje se novi član 29a koji glasi:

*„Sprovođenje postupaka javnih nabavki od strane
Uprave za javne nabavke*

Član 29a

Naručilac koji je direktni budžetski korisnik u smislu zakona kojim se uređuje budžetski sistem može zahtevati od Uprave za javne nabavke da u njegovo ime i za njegov račun sprovede postupak javne nabavke potrošnih dobara ili usluga iz Aneksa IA, broj kategorije 1., 5, 7., 14., i 16.

Uprava za javne nabavke prikuplja zahteve naručilaca iz stava 1. ovog člana do 31. marta, a zatim sprovodi postupke javnih nabavki kao naručilac, u skladu sa ovim zakonom.

Uprava za javne nabavke sprovodi isključivo otvoreni postupak.

Uprava za javne nabavke dužna je da sprovodi postupke javnih nabavki po partijama, kada je to moguće.

Nakon sprovedenog postupka javne nabavke, Uprava za javne nabavke zaključuje sa najpovoljnijim ponuđačem ugovor.

Ukoliko naručilac koji dobra i usluge nabavlja na način iz stava 1. ovog člana ima primedbe na zaključeni ugovor, dužan je da o tome obavesti Državnu revizorsku instituciju.

Ministar nadležan za poslove finansija bliže uređuje sprovođenje postupaka javnih nabavki od strane Uprave za javne nabavke, podzakonskim aktom koji je dužan da donese u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 13.

U članu 30. stav 8. reči: „i za kvalifikacioni postupak“ brišu se.

Član 14.

U članu 31. stav 1. posle reči: „poziva“ dodaju se reči: „u „Službenom glasniku Republike Srbije““, posle reči: „elektronske pošte“ zapeta i reči: „a može je i objaviti na Portalu javnih nabavki“ brišu se.

Posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Naručilac je dužan da konkursnu dokumentaciju objavi na Portalu javnih nabavki u roku od tri dana od dana objavljivanja javnog poziva u „Službenom glasniku Republike Srbije“.“

Član 15.

U članu 32. stav 1. posle reči: „te izmene ili dopune“ dodaju se reči: „objavi na Portalu javnih nabavki i“.

U stavu 3. posle reči: „informaciju“ dodaju se reči: „objavi na Portalu javnih nabavki i“.

Član 16.

U članu 37. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Uprava za javne nabavke sačinjava uputstvo o načinu utvrđivanja procenjene vrednosti javne nabavke pojedinih vrsta dobara, usluga i radova.“

Član 17.

U članu 47. stav 2. tačka 1. reč: „presuda“ zamenjuje se rečju: „odluka“.

U tački 2. posle reči: „obezbeđenja“ dodaju se reči: „za ozbiljnost ponude ili“.

Član 18.

U članu 49. stav 3. posle reči: „podizvođača“ dodaju se reči: „i ne može angažovati podizvođače koji nisu navedeni u ugovoru, u suprotnom naručilac će realizovati sredstvo obezbeđenja i raskinuti ugovor“.

Član 19.

U članu 52. stav 2. tačka 7. veznik: „i“ zamenjuje se zapetom, a posle reči: „tehnološke“ dodaje se veznik: „i“ i reč: „ekološke“.

Posle stava 12. dodaje se novi stav 13. koji glasi:

„Prednost data domaćim ponuđačima u stavu 6., 7., 9. i 10. ovog člana u postupcima javnih nabavki u kojima učestvuju ponuđači iz država potpisnica Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane, primenjivaće se shodno odredbama tog sporazuma.“

Dosadašnji stav 13. postaje stav 14.

Član 20.

U članu 57. posle stava 5. dodaje se stav 6. koji glasi:

„Ukoliko naručilac odbije ponudu zbog neuobičajeno niske cene dužan je da o tome obavesti Državnu revizorsku instituciju.“

Član 21.

Naslov iznad člana 63. i član 63. menjaju se i glase:

*„Rok za podnošenje ponuda u otvorenom postupku
i prijava u restriktivnom postupku*

Član 63.

Rok za podnošenje ponuda u otvorenom postupku, odnosno prijava u restriktivnom postupku ne može biti kraći od 30 dana od dana objavljivanja javnog poziva u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Član 22.

U naslovu iznad člana 64. posle reči: „postupku“ dodaju se reči: „i prijava u restriktivnom postupku“.

U članu 64. stav 1. posle reči: „postupku“ dodaju se zapeta i reči: „odnosno prijava u restriktivnom postupku“.

U tački 3. posle reči: „objavio“ dodaju se reči: „detaljan opis predmeta javne nabavke, okvirnu vrednost i“, a posle reči: „sve“ dodaje se reč: „druge“.

Član 23.

Naslov iznad člana 65. i član 65. menjaju se i glase:

*„Rok za podnošenje ponuda u restriktivnom postupku i pregovaračkom postupku
sa objavljivanjem javnog poziva*

Član 65.

Rok za podnošenje ponuda u restriktivnom postupku ne može biti kraći od 20 dana od dana kada je naručilac poslao poziv kandidatu.

Rok za podnošenje ponuda u pregovaračkom postupku sa objavljivanjem javnog poziva, ne može biti kraći od 25 dana od dana objavljivanja javnog poziva u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Član 24.

Član 66. briše se.

Član 25.

U članu 67. stav 1. broj: „66.“ zamenjuje se brojem: „65.“, a broj: „22“ zamenjuje se brojem: „15“.

U tački 3. posle reči: „objavio“ dodaju se reči: „detaljan opis predmeta javne nabavke, okvirnu vrednost i“, a posle reči: „sve“ dodaje se reč: „druge“.

Posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Ako u restriktivnom postupku zbog hitnosti prouzrokovane okolnostima ili događajima čije nastupanje ne zavisi od volje naručioca nije moguće postupiti u roku

iz člana 65. ovog zakona, naručilac može da odredi rok za podnošenje ponude ne kraći od deset dana od dana kada je poslao pisani poziv kandidatu.“.

Član 26.

Član 68. briše se.

Član 27.

Naslov iznad člana 69. i član 69. menjaju se i glase:

„Način, vrste i rokovi objavljivanja oglasa

Član 69.

U „Službenom glasniku Republike Srbije“ objavljuju se sledeći oglasi o javnim nabavkama:

1) obaveštenje o zaključenom ugovoru, prethodni raspis, obaveštenje o obustavi postupka javne nabavke i obaveštenje o priznavanju kvalifikacije, u roku od 12 dana od dana dostavljanja;

2) javni poziv i obaveštenje o izboru najpovoljnije ponude, u roku od 8 dana od dana dostavljanja;

3) obaveštenje o izboru najpovoljnije ponude iz člana 24. stav. 1. tačka 4) u roku od tri dana od dana dostavljanja;

Ukoliko „Službeni glasnik Republike Srbije“ ne može da postupi u roku iz stava 1. ovog člana, dužan je da o tome obavesti naručioca.

„Službeni glasnik Republike Srbije“ oglase javnih nabavki objavljuje u posebnom izdanju „Javne nabavke“.

Naručilac je dužan da oglase o javnim nabavkama objavljuje i na Portalu javnih nabavki, najkasnije sa danom objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Svi oglasi o javnim nabavkama objavljuju se na srpskom jeziku, a ukoliko procenjena vrednost nabavke prelazi 150.000.000 dinara za dobra i usluge, odnosno 300.000.000 dinara za radove oglasi o javnim nabavkama objavljuju se i na jeziku koji se uobičajeno koristi u međunarodnoj trgovini.“.

Član 28.

Član 70. briše se.

Član 29.

U članu 71. stav 1. broj: „50.000.000“ zamenjuje se brojem: „25.000.000“.

Posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Naručilac je dužan da u prethodnom raspisu navede sve podatke o planiranoj javnoj nabavci koje u tom trenutku poseduje.“.

Član 30.

U članu 72. stav 1. tačka 3. briše se.

Dosadašnje tačke 4. i 5. postaju tačke 3. i 4.

U stavu 2. broj: „4“ zamenjuje se brojem: „3“, a broj: „5“ brojem: „4“.

U stavu 3. posle reči: „iz stava 1. tač. 2)“, veznik: „i“ i broj: „3)“ brišu se.

Član 31.

U članu 76. stav 1. tačka 5. ispred reči: „nedostaci“ dodaje se reč: „uočeni“.

Član 32.

U članu 78. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Naručilac je dužan da odbije kao neprihvatljivu, ponudu čija je vrednost za više od 15% veća od procenjene vrednosti javne nabavke.“.

Dosadašnji stavovi 2. do 4. postaju stavovi 3. do 5.

Član 33.

U članu 79. stav 1., broj: „6.“ zamenjuje se brojem: „4.“.

Član 34.

U članu 82. stav 1. posle reči: „najpovoljnija“ dodaju se reči: „u roku od 20 dana od dana donošenja odluke iz člana 81. stav 1. ovog zakona“.

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„U slučaju da naručilac odluči da dozvoli promenu cene iz razloga određenih u stavu 4. ovog člana, dužan je da o tome obavesti Državnu revizorsku instituciju.“

Dosadašnji stav 5. postaje stav 6.

Član 35.

U članu 87. stav 1. tačka 1. reči: „može slobodno nuditi“ zamenjuju se rečima: „nudi“.

U stavu 2. reči: „za potrebe obavljanja“ zamenjuju se rečima: „neophodne za obavljanje“, a reči: „mogu slobodno da“ brišu se.

Posle stava 2. dodaju se stavovi 3. i 4. koji glase:

„Naručilac koji sprovodi nabavku dobara usluga ili radova, ne primenjujući ovaj zakon na osnovu stava 2. ovog člana, dužan je da o tome obavesti Upravu za javne nabavke.

Ukoliko utvrdi da nisu ispunjeni uslovi koji naručioca oslobađaju primene ovog zakona, Uprava za javne nabavke je dužna da o tome obavesti naručioca sa predlogom da nabavku sprovede u postupku javne nabavke i istovremeno o tome obaveštava Državnu revizorsku instituciju.“.

Član 36.

U članu 88. broj „100.000.000“ zamenjuje se brojem: „50.000.000“, a reči: „iz člana 70.“ zamenjuju se rečima: „u skladu sa članom 71. stav 2. i 3.“.

Član 37.

Član 89. briše se.

Član 38.

Član 99. menja se i glasi:

„Uprava za javne nabavke obavlja sledeće poslove:

- 1) učestvuje u pripremi propisa u oblasti javnih nabavki;
- 2) sprovodi postupke javnih nabavki iz člana 29a ovog zakona;
- 3) pruža savetodavnu pomoć naručiocima i ponuđačima;
- 4) prati postupke javnih nabavki i obaveštava naručioce u slučaju kršenja ovog zakona;
- 5) ispituje osnovanost sprovođenja postupka iz člana 24. stav 1. tačka 3. i 4. i postojanje uslova iz člana 87. stav 2. ovog zakona;
- 6) podnosi zahtev za zaštitu prava u slučaju povrede javnog interesa;
- 7) obaveštava Državnu revizorsku instituciju i budžetsku inspekciju kada utvrdi nepravilnosti u sprovođenju postupaka javnih nabavki i dostavljanju izveštaja o javnim nabavkama;
- 8) pokreće prekršajni postupak kada utvrdi nepravilnosti u sprovođenju postupaka javnih nabavki i dostavljanju izveštaja o javnim nabavkama;
- 9) pokreće postupak za utvrđivanje ništavosti ugovora o javnoj nabavci;
- 10) izdaje sertifikate službenicima za javne nabavke i vodi registar službenika za javne nabavke kojima su izdati sertifikati;
- 11) objavljuje i distribuiraju odgovarajuću stručnu literaturu;
- 12) priprema modele odluka i drugih akata koje naručilac donosi u postupcima javne nabavke;
- 13) prikuplja informacije o javnim nabavkama u drugim državama;
- 14) prikuplja statističke i druge podatke o sprovedenim postupcima, zaključenim ugovorima o javnim nabavkama i o efikasnosti sistema javnih nabavki u celini;
- 15) formira i održava Portal javnih nabavki radi unapređenja opšte informisanosti naručilaca i ponuđača;
- 16) sarađuje sa stranim institucijama i stručnjacima iz oblasti javnih nabavki;
- 17) sarađuje sa drugim državnim organima i organizacijama, organizacijama za obavezno socijalno osiguranje, kao i organima teritorijalne autonomije i lokalne samouprave;
- 18) druge poslove u skladu sa zakonom.

Za svoj rad Uprava za javne nabavke odgovara Vladi i dužna je da do 31. maja tekuće godine, dostavi zbirni izveštaj o javnim nabavkama i posebno izveštaj o javnim nabavkama iz člana 29a ovog zakona.“.

Član 39.

U članu 100. posle stava 6. dodaje se stav 7. koji glasi:

„Republička komisija dostavlja Narodnoj skupštini šestomesečni izveštaj o svom radu u kojem posebno navodi:

- 1) nepravilnosti koje su česte u postupcima javnih nabavki i mere koje je preduzela da se uočene nepravilnosti otklone;
- 2) postupcima u kojima je doneta odluka iz člana 108. stav 1. i postupcima u kojima je dodeljena naknada iz člana 116a ovog zakona;
- 3) prekršajnim i sudskim postupcima koje je pokrenula;

- 4) drugim aktivnostima koje preuzima radi zaštite prava ponuđača i javnog interesa;
- 5) postupcima u kojima nije postupila u rokovima koje predviđa ovaj zakon i razlozima za kašnjenje;
- 6) problemima na koje nailazi u svom radu.“.

Član 40.

U članu 101. stav 1. tačka 3. menja se i glasi:

„3) odlučuje o predlogu naručioca iz člana 108. stav 3. i predlogu podnosioca zahteva za zaštitu prava iz člana 108. stav 6. ovog zakona;“

U tački 4. posle reči: „prava“ dodaju se reči: „i o naknadi izmakle koristi“.

Posle tačke 5. dodaju se nove tačke 6. i 7. koje glase:

„6) pokreće prekršajni postupak;

7) pokreće postupak za utvrđivanje ništavosti ugovora o javnoj nabavci;“.

Dosadašnje tačke 6. i 7. postaju tačke 8. i 9.

Član 41.

U članu 102. stav 6. reč: „opštinskog“ zamenjuje se rečju: „osnovnog.“

Član 42.

U članu 107. stav 1. menja se i glasi:

„Zahtev za zaštitu prava podnosi se Republičkoj komisiji, a predaje naručiocu.“.

U stavu 5. broj: „2.“ Zamenjuje se brojem: „5.“.

U stavu 8. reč: „podnosi“ zamenjuje se rečju: „predaje“.

U stavu 9. reč: „Kopiju“ zamenjuje se rečju: „Primerak“.

Član 43.

Član 108. menja se i glasi:

„Zahtev za zaštitu prava zadržava dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke do donošenja odluke o podnetom zahtevu za zaštitu prava, ako Republička komisija na predlog naručioca ne odluči drugačije.

Odluku iz stava 1. ovog člana, Republička komisija donosi u slučaju kada bi zadržavanje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke prouzrokovalo velike teškoće u poslovanju koje su nesrazmerne vrednosti javne nabavke, odnosno značajno ugrozilo interes Republike Srbije.

Ako naručilac smatra da postoje uslovi iz stava 2. ovog člana, dužan je da odmah po prijemu, bez prethodne provere, zahtev za zaštitu prava i kompletnu dokumentaciju iz postupka javne nabavke dostavi Republičkoj komisiji sa obrazloženim predlogom za donošenje odluke iz stava 1. ovog člana.

Ukoliko utvrdi da su ispunjeni uslovi iz stava 2. ovog člana, Republička komisija donosi rešenje kojim usvaja predlog naručioca u roku od pet dana od dana prijema predloga.

Ako Republička komisija donese rešenje iz stava 4. ovog člana, naručilac je dužan da o tome obavesti sve učesnike u postupku.

Ako je zahtev za zaštitu prava uložen u slučaju sprovođenja pregovaračkog postupka iz člana 24. stav 1. tačka 4., podnosilac zahteva može predložiti da Republička komisija donese rešenje kojim se zabranjuje naručiocu da zaključi, odnosno izvrši ugovor o javnoj nabavci.

Republička komisija će rešenjem usvojiti predlog podnosioca zahteva za zaštitu prava ukoliko utvrdi da bi zaključenje, odnosno izvršenje ugovora o javnoj nabavci, bez prethodne provere pravilnosti postupka prouzrokovalo značajnu štetu po javna sredstva.

Ako Republička komisija donese rešenje iz stava 7. ovog člana, naručilac ne može zaključiti odnosno izvršiti ugovor o javnoj nabavci.

Nakon donošenja rešenja iz stava 4. i 7. ovog člana postupak se nastavlja pred Republičkom komisijom u skladu sa odredbama člana 113. do 117. ovog zakona.“.

Član 44.

Naslov iznad člana 111. i član 111. menjaju se i glase:

*„Postupanje naručioca posle prethodnog ispitivanja
zahteva za zaštitu prava*

Član 111.

Posle prethodnog ispitivanja, u roku od pet dana od dana prijema urednog zahteva za zaštitu prava, naručilac će:

- 1) rešenjem usvojiti zahtev za zaštitu prava;
- 2) dostaviti kompletnu dokumentaciju iz postupka javne nabavke Republičkoj komisiji radi odlučivanja o zahtevu za zaštitu prava.

Rešenje iz stava 1. tačka 1. ovog člana naručilac dostavlja podnosiocu zahteva i Republičkoj komisiji u roku od tri dana od dana donošenja.

Posle prijema pismenog obaveštenja o povlačenju zahteva za zaštitu prava, naručilac, odnosno Republička komisija će zaključkom obustaviti postupak zaštite prava.“

Član 45.

Član 112. briše se.

Član 46.

U naslovu iznad člana 113. reči: „Nastavak postupka“ zamenjuju se rečju „Postupak“.

U članu 113., stav 1. briše se.

Član 47.

U članu 114. stav 5. reč: „deset“ zamenjuje se rečju: „pet“.

Član 48.

Posle člana 116. dodaje se član 116a koji glasi:

„Naknada izmakle koristi

Član 116a

Ako je zahtev za zaštitu prava osnovan, u smislu da bi pravilnom primenom ovog zakona ponuda podnosioca zahteva za zaštitu prava bila izabrana kao najpovoljnija, a naručilac je zaključio ugovor o javnoj nabavci suprotno članu 108. ovog zakona, ili nakon što je Republička komisija donela rešenje iz člana 108. stav 4. ovog zakona, naručilac mora podnosiocu zahteva za zaštitu prava nadoknaditi troškove pripremanja ponude i izmaklu korist u iznosu koji odredi Republička komisija, a najviše do 3% od vrednosti zaključenog ugovora o javnoj nabavci.“.

Član 49.

U članu 117. stav 1. tačka 1. reči: „odnosno izjašnjenje o nastavku postupka pred Republičkom komisijom“ i reči: „odnosno izjašnjenje“ brišu se, a broj: „108.“ zamenjuje brojem: „115.“.

U stavu 2. tačka 3. reči: „ili u vezi sa nastavkom postupka po donošenju odluke naručioca iz člana 112. ovog zakona“ brišu se.

Posle tačke 3. dodaju se tačke 4. i 5. koje glase:

„4) usvaja predlog iz člana 108. stav 3. i člana 108. stav 6. ovog zakona, ukoliko je predlog osnovan.

5) odbija predlog iz člana 108. stav 3. i člana 108. stav 6. ovog zakona, ukoliko je predlog neosnovan.“

Član 50.

U članu 118. stav 4. reči: „organ nadležan za poslove revizije javnih sredstava“ zamenjuje se rečima: „Državnu revizorsku instituciju“.

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„U slučaju iz stava 4. ovog člana Republička komisija podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.“

Dosadašnji stavovi 5. do 7. postaju stavovi 6. do 8.

Član 51.

Član 121. menja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj naručilac:

1) ako ne objavi, ne dostavi konkursnu dokumentaciju svima koji su je tražili, ili je naplati više od troškova umnožavanja i dostavljanja (čl. 31. i 32.);

2) ako zapisnik o postupku otvaranja ponuda ne sadrži sve propisane podatke iz člana 76.;

3) ako svojim internim aktom ne odredi radno mesto za obavljanje poslova javnih nabavki iz člana 97. stav 1. ovog zakona;

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice naručioca novčanom kaznom od 20.000 do 80.000 dinara.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj naručilac:

1) ako ponuđaču ne omogući uvid u podatke o sprovedenom postupku javne nabavke (član 10.);

2) ako ne vodi evidenciju o javnoj nabavci (član 14. stav 1. i 3.);

3) ako se ne pridržava propisanog jezika u pripremi konkursne dokumentacije i vođenju postupka (član 15.);

4) ako započne postupak javne nabavke pre nego što se ispune predviđeni uslovi (član 27.);

5) ako ovlasti dugog naručioca da sprovede postupak javne nabavke suprotno članu 29. ovog zakona;

6) ako pri pripremi konkursne dokumentacije ne poštuje važeće tehničke normative, standarde i druge tehničke propise (čl. 38- 43);

7) ako u roku iz člana 97. stav 6. ovog zakona primljenom licu ne omogući da stekne sertifikat službenika za javne nabavke;

8) ako ne obavesti sve učesnike u postupku o donetoj odluci Republičke komisije (član 117);

9) ako ne omogući zaposlenom licu koje obavlja poslove javnih nabavki da u roku iz člana 126. stav 7. ovog zakona stekne sertifikat službenika za javne nabavke.

Za prekršaj iz stava 3. ovog člana kazniće se i odgovorno lice naručioca novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara.

Novčanom kaznom od 300.000 do 1.300.000 dinara kazniće se za prekršaj naručilac:

1) ako ne zaštiti podatke navedene u ponudi, saglasno odgovarajućem stepenu poverljivosti (čl. 12. i 13.);

2) ako ne čuva dokumentaciju o javnoj nabavci (član 14. stav 2.);

3) ako zaključi ugovor o javnoj nabavci u slučaju postojanja sukoba interesa ili ne dostavi obaveštenje o licima sa kojima ne može zaključiti ugovore o javnoj nabavci (član 19a do 19g);

4) ako zaključi ugovor o javnoj nabavci bez prethodno sprovedenog postupka propisanog ovim zakonom (član 20. i 21.);

5) ako ne ažurira listu kandidata svakih šest meseci ili u drugoj fazi restriktivnog postupka ne pošalje poziv za podnošenje ponuda svim kandidatima (član 22.);

6) ako ne dostavi odluku o pokretanju pregovaračkog postupka iz člana 24. stav 1. tačke 3. i 4. Upravi za javne nabavke ili ne objavi obaveštenje o izboru najpovoljnije ponude (član 24. stav 2. i 5.)

7) ako ne sačini Godišnji plan nabavki, ne evidentira njegove promene, izvrši promenu plana suprotno propisanim uslovima ili ne dostavi izveštaj o izvršenju plana Državnoj revizorskoj instituciji (član 27a);

8) ako započne postupak javne nabavke pre nego što prethodno donese odluku o pokretanju postupka javne nabavke i akt o obrazovanju komisije za javnu nabavku (član 28.);

9) ako predmet ugovora, uslove, tehničke specifikacije ili druge elemente konkursne dokumentacije prilagodi konkretnom ponuđaču ili ako ne odbije ponudu ponuđača koji je učestvovao u pripremi konkursne dokumentacije ili nekog njenog dela (čl. 9. i 39);

10) ako predvidi uslove za učestvovanje i kriterijume koji nisu u saglasnosti s ovim zakonom ili promeni uslove i kriterijume pošto je javni poziv objavljen, a da o tome ne obavesti lica koja su primila konkursnu dokumentaciju (član 32. i član 44. do 52.);

11) ako ne poštuje rokove za objavljivanje javnog poziva i podnošenje ponuda (član 59. do 67.);

12) ako ne objavi propisane oglase o javnoj nabavci u „Službenom glasniku Republike Srbije” i na Portalu javnih nabavki, na način propisan članom 69. ovog zakona;

13) ako izabere kao najpovoljniju ponudu ponuđača čija je vrednost za više od 15% veća od procenjene vrednosti javne nabavke (član 78. stav 2.).

14) ako ne obavesti Državnu revizorsku instituciju o odluci da dozvoli promenu cene (član 82. stav 5.);

15) ako ne obavesti Upravu za javne nabavke o sprovođenju nabavke na koju ne primenjuje ovaj zakon (član 87. stav 3.)

16) ako ne dostavi podatke o sprovedenim postupcima javnih nabavki Upravi za javne nabavke (čl. 94. i 95);

17) ako zaključi ugovor o javnoj nabavci pre isteka roka za podnošenje zahteva za zaštitu prava (član 107. stav 4. i 5.);

18) ako zaključi ugovor o javnoj nabavci u slučaju podnetog zahteva za zaštitu prava (član 108.);

19) ako ne odustane od zaključenja, odnosno izvršenja ugovora nakon donošenja rešenja iz člana 108. stav 7. ovog zakona.

20) ako ne dostavi dokumentaciju iz člana 111. stav 1. ovog zakona;

21) ako ne postupi po nalogima Republičke komisije u roku iz člana 118. ovog zakona;

Za prekršaj iz stava 5. ovog člana kazniće se i odgovorno lice naručioca novčanom kaznom od 100.000 do 300.000 dinara.“

Član 52.

Član 122. menja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj ponuđač, odnosno podnosilac prijave:

1) ako ne obavesti naručioca o promeni podataka (član 45. stav 10);

2) ako nakon što je njegova ponuda izabrana kao najpovoljnija odbije da zaključi ugovor o javnoj nabavci;

3) ako kao podizvođača angažuje lice koje nije navedeno u ponudi i ugovoru o javnoj nabavci (član 49.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice ponuđača, odnosno podnosioca prijave novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara.

Novčanom kaznom od 300.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj ponuđač, odnosno podnosilac prijave:

1) ako daje netačne podatke u pogledu stručnih referenci (član 46);

2) ako daje netačne podatke u dokumentima kojima dokazuje ispunjenost uslova (član 45. i 48.).

Za prekršaj iz stava 3. ovog člana kazniće se i odgovorno lice ponuđača novčanom kaznom od 100.000 do 300.000 dinara.

Za prekršaje iz stava 1. i 3. ovog člana kazniće se i fizičko lice kao ponuđač, odnosno podnosilac prijave, novčanom kaznom u iznosu predviđenom za odgovorno lice ponuđača.“

Član 53.

U Aneksu IA, broj kategorije 5., reči u zagradi: „osim usluga glasovne telefonije, teleksa, radio telefonije, pejdžinga, interneta i satelitskih usluga“ brišu se.

Član 54.

Obavezuje se Vlada Republike Srbije, da omogući rad Uprave za javne nabavke i Republičke komisije u skladu sa ovim zakonom.

Član 55.

Ovlašćuje se Zakonodavni odbor Narodne skupštine da utvrdi prečišćeni tekst Zakona o javnim nabavkama.

Član 56.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona nalazi se u članu 97. stav 1. tačka 6. 11. i 16. Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, br. 98/2006), po kojem Republika Srbija uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, kontrolu zakonitosti raspolaganja sredstvima pravnih lica, finansijsku reviziju javnih sredstava, prikupljanje statističkih i drugih podataka od opšteg interesa i organizaciju, nadležnosti i rad republičkih organa. Istovremeno, shodno članu 107. Ustava, pravo predlaganja zakona, drugih propisa i opštih akata imaju svaki narodni poslanik, Vlada, skupština autonomne pokrajine ili najmanje 30.000 birača.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik RS“, br. 116/2008.), trebalo je da uskladi sistem javnih nabavki sa onim u Evropskoj uniji, odnosno sa Direktivama 2004/18/EZ i 2004/17/EZ. Međutim, važeći zakon nije regulisao sve što predviđaju ove direktive i nije uzeo u obzir specifične prilike u kojima se Srbija nalazi (direktive služe za harmonizaciju, a ne unifikaciju propisa država članica). Direktive predviđaju minimum ograničenja koje zakoni država članica moraju da sadrže, ali je ostavljeno da same odrede, ako je to potrebno i veća ograničenja, odnosno strožije uslove.

Postojeći zakon predviđa mogućnost široke upotrebe pregovaračkog postupka bez objavljivanja javnog poziva (dalje u tekstu: pregovarački postupak), bez mehanizama prethodne kontrole, već samo kontrolu na osnovu izveštaja i revizije, kada je ugovor o javnoj nabavci već zaključen i izvršen. Prema Izveštaju Uprave za javne nabavke za 2009. godinu, ukupna vrednost javnih nabavki koje su sprovedene u pregovaračkom postupku bez objavljivanja javnog poziva je 49.806.226.000 dinara bez PDV-a, ili 31% od ukupne vrednosti svih javnih nabavki. Prema navedenom izveštaju, udeo pregovaračkog postupka bez objavljivanja javnog poziva u ukupnom broju postupaka je 21% što ukazuje da je njihova pojedinačna vrednost veća u odnosu na ostale transparentne postupke, a što je još jedan negativan pokazatelj. Osnov iz člana 24. stav 1. tačka 3. zastupljen je u 50% slučajeva pregovaračkih postupaka, dok je osnov iz tačke 4. (izuzetna hitnost) zastupljen u 15% slučajeva. Važeći zakon predviđa da se u slučaju pregovaračkog postupka iz člana 24. stav 1. tačka 4. ugovor o javnoj nabavci može zaključiti i realizovati bez obzira na podnet zahtev za zaštitu prava, i bez mogućnosti da se to spreči, čak i kada je očigledno da je zakon prekršen.

Predlogom zakona uvodi se mehanizam prethodne kontrole primene pregovaračkih postupaka koji se najčešće koriste (član 24. stav 1. tačka 3. i 4.) koju vrši Uprava za javne nabavke kao stručna organizacija. Predlog zakona određuje i da obaveštenje o izboru najpovoljnije ponude sadrži sve potrebne podatke o postupku na osnovu kojih zainteresovano lice može podneti zahtev za zaštitu prava. Precizira se pojam dodatnih radova i ukida se osnov za sprovođenje pregovaračkog postupka iz člana 24. stav 1. tačka 8. zakona. Član 108. zakona dopunjen je mogućnošću da Republička komisija, na predlog podnosioca zahteva za zaštitu prava (u praksi bi to trebalo najčešće da bude Uprava za javne nabavke) može da spreči zaključenje, odnosno izvršenje ugovora o javnoj nabavci dodeljenog na osnovu člana 24. stav 1. tačka 4.

Državna revizorska institucija koja je Ustavom određena kao najviši organ revizije javnih sredstava dobija ovim predlogom zakona veća ovlašćenja, koja idu za tim da omoguće i reviziju akata o tekućem i planiranom poslovanju naručilaca (član 9. stav 2. Zakona o državnoj revizorskoj instituciji („Sl. glasnik RS“ 101/05, 54/07 i

36/10)). Na ovaj način se stvara dodatna mogućnost da se naručioci spreče da zaključe štetne ugovore, a Državna revizorska institucija ima preliminarnе podatke koji joj mogu pomoći u vršenju revizije.

Postupak javne nabavke male vrednosti je veoma netransparentan, zbog čega treba smanjiti njegovu primenu što Predlog čini kroz smanjenje granične vrednosti za primenu ovog postupka i određivanje najveće moguće vrednosti usluga iz Aneksa IB na koje se ovaj postupak može primenjivati.

Predlogom se ukidaju neopravdani osnovi za izuzeće od primene zakona.

Važeći zakon je propustio da uredi situaciju u kojoj postoji sukob interesa između predstavnika naručioca i ponuđača. Predlogom se dodaje novi odeljak kojim se definiše sukob interesa u postupku javne nabavke.

Predlogom zakona se definiše godišnji plan nabavki čime je još jedna praznina u zakonu popunjena. Predviđa se i obaveza evidentiranja svih promena i dostavljanje izveštaja o realizaciji plana Državnoj revizorskoj instituciji.

Predlogom se restriktivni postupak uvodi kao pravilo. Na osnovu Izveštaja Uprave za javne nabavke vrednosni udeo restriktivnog postupka u ukupnim nabavkama je 18 %, što je skoro duplo manje od pregovaračkog. Predlogom restriktivni postupak postaje potpuno transparentan jer predviđa ažuriranje liste kandidata svakih šest meseci, pri čemu lista mora imati najmanje pet kandidata. Ukinut je kvalifikacioni postupak, s tim da je naručiocima koji obavljaju delatnosti iz člana 85. zakona ostavljena mogućnost da ažuriraju uslove za kvalifikaciju.

Predlog zakona uvodi mogućnost da se jedan deo nabavki centralizuje, kroz sprovođenje postupaka od strane Uprave za javne nabavke. Predviđa se da Uprava sprovodi samo nabavke za potrebe direktnih budžetskih korisnika, kako bi se ovo rešenje uvodilo postepeno.

Važeći zakon predviđa obavezu za „Službeni glasnik Republike Srbije“ da oglašava o javnim nabavkama objavljuje u roku od 15 dana od dana dostavljanja, pri čemu se ovaj rok ne poštuje uvek. Predlogom zakona određeni su različiti rokovi u kojima je „Službeni glasnik Republike Srbije“ dužan da objavi pojedine vrste oglasa, čime je omogućeno da se prioriterniji oglasi u kraćem roku objave.

Rokovi za podnošenje ponuda, odnosno prijava su promenjeni i prilagođeni, kao najkraći dozvoljeni, čime se naručioci ne oslobađaju obaveze da rok prilagode složenosti postupka i dokumentacije. Ukinuti su nepotrebni izuzeci i ceo odeljak pojednostavljen.

Zakon u članu 78. predviđa da naručilac može, ali ne mora da obje neprihvatljivu ponudu, odnosno može da je izabere kao najpovoljniju. To naručioci ponekad zloupotrebljavaju birajući kao najpovoljniju ponudu čija je vrednost znatno veća od procenjene vrednosti javne nabavke. Zato se predlaže rešenje po kojem su dužni da kada je vrednost ponude veća za više od 15% od procenjene vrednosti, takvu ponudu odbiju.

Predlog zakona uvodi i dodatnu kontrolu u deo koji se tiče realizacije nabavke, promenu cene nakon zaključenja ugovora.

Predlogom zakona se koriguje mogućnost da naručioci ne primenjuju zakon kada nabavljaju dobra, usluge ili radove za potrebe obavljanja komunalnih delatnosti.

Ovlašćenja Uprave za javne nabavke i Republičke komisije značajno su povećana uključujući i mogućnost pokretanja prekršajnog postupka i postupka za utvrđivanje ništavosti. Postupak zaštite prava ponuđača i javnog interesa pojednostavljen je i usaglašen sa opštim upravnim postupkom, tako da je ponuđačima lakše da ostvare svoja prava. S druge strane date su nove mogućnosti,

čime je postupak zaštite fleksibilniji i može da ponudi više rešenja koja odgovaraju datoj situaciji.

Postojeći zakon je jednim članom propisao prekršaje gde je zaprećeno jednom novčanom kaznom u istom rasponu za različite povrede zakona, koje nisu i ne mogu biti jednako štetne. Zbog toga se Predlogom zakona uvode tri kategorije prekršaja i različiti rasponi novčanih kazni, pri čemu su znatno povećane kazne za odgovorna lica naručioca i ponuđača.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 2. predviđa se da se na nabavke Usluga iz Aneksa IB primenjuju odredbe zakona kojima se uređuju javne nabavke male vrednosti ukoliko je vrednost tih usluga do 5.000.000,00 dinara na godišnjem nivou. Postojećim rešenjem se neopravdano nabavke iz pomenutog aneksa, bez obzira na njihovu vrednost na godišnjem nivou, smatraju malim nabavkama. Način na koji je postupak regulisan Pravilnikom o postupku javne nabavke male vrednosti („Sl. glasnik RS“ 50/09) čini ga zatvorenim i na neki način pregovaračkim. Istina, naručilac je dužan da pošalje poziv na adrese tri potencijalna ponuđača, ali mu je dovoljna samo jedna odgovarajuća ponuda da bi zaključio ugovor.

Članom 3. brišu se tri osnova za izuzeće od primene zakona. Nabavka usluga interneta, glasovne telefonije, teleksa, radio-telefonije, pejdžinga, interneta i satelitskih postaje javna nabavka, zato što u ovoj oblasti uglavnom postoji konkurencija, (neke od usluga su tehnički prevaziđene), a time se vrši i usklađivanje postojećeg zakona sa Direktivom Evropske unije 2004/17/EZ. Nabavka dobara radi njihove dalje prodaje ili radi pružanja usluga pod uslovom da naručilac nema posebna ili isključiva prava, neopravdano je izuzeta od primene zakona, zato što u članu 87. već postoje izuzeci za naručioca koji obavljaju komunalne delatnosti, da na nabavke za potrebe obavljanja tih delatnosti u uslovima konkurencije ne primenjuju zakon. Zato se predlaže brisanje ovog izuzetka. Nabavka usluga fizičkih lica, preduzetnika i pravnih lica koja u ime i za račun i pod nadzorom Agencije za privatizaciju obavljaju poslove iz delatnosti stečajnog upravnika postaje javna nabavka. Postojeće rešenje neopravdano izuzima od primene zakona Agenciju za privatizaciju prilikom nabavke usluga lica koji obavljaju poslove stečajnog upravnika. Agencija za privatizaciju je naručilac i ima velika diskreciona prava i ovlašćenja u raspolaganju državnom imovinom kroz privatizaciju pa je neprimenjivanje zakona u ovom slučaju neprihvatljivo.

Članom 4. dodaje se novi odeljak, kojim se sprečava mogućnost da određeni odnosi koji predstavljaju sukob interesa proizvedu kršenje osnovnih načela zakona. Definiše se odnos naručioca i ponuđača koji predstavlja sukob interesa, predstavnici naručioca koji mogu biti u sukobu interesa i povezana lica. Zabranjuje se zaključivanje ugovora sa ponuđačima u odnosu na koje postoji sukob interesa i njihovo angažovanje kao podizvođača. Naručilac je dužan da dostavi spisak lica sa kojima ne može zaključiti ugovor o javnoj nabavci zbog postojanja sukoba interesa, Državnoj revizorskoj instituciji i državnom organu za borbu protiv korupcije.

Član 5. određuje i restriktivni postupak kao postupak koji se uz otvoreni, može uvek primenjivati čime se stvaraju uslovi za njegovu češću upotrebu, jer on omogućuje brže sprovođenje postupaka u drugoj fazi, uz manje troškove.

Član 6. definiše restriktivni postupak kao postupak koji se odvija u dve faze. Predlogom se ovaj postupak određuje na način da ne ograničava konkurenciju jer naručilac mora na listi da ima najmanje 5 kandidata i obavezan je da tokom važenja liste kandidata istu ažurira svakih šest meseci. Predviđeno je objavljivanje obaveštenja o priznavanju kvalifikacije (i nakon ažuriranja) kojim se omogućuje svim

zainteresovnim licima koja nisu učestvovala u postupku da podnesu naknadno prijave. Produžava se period važenja liste kandidata, zato što je prva faza restriktivnog postupka složena i nije ekonomično često je sprovoditi. Objavljivanjem obaveštenja i ažuriranjem liste restriktivni postupak postaje transparentniji, a kandidati ažuriranjem liste dobijaju sve veću konkurenciju, dok naručioci iz člana 83. zakona imaju mogućnost i da restriktivne uslove ažuriraju i pozovu sve kandidate da podnesu prijave u skladu sa ažuriranim uslovima.

Članom 7. se vrednost dodatnih isporuka, usluga i radova smanjuje na 15 % procenata vrednosti prvobitno zaključenog ugovora. Dodatni radovi određuju se kao zbir viška, manjka i nepredviđenih radova, zato što u praksi nastaje problem oko definisanja dodatnih radova, naročito ako se ima u vidu različitost radova u odnosu na dobra i usluge. Naknadni radovi ne mogu biti dodatni u smislu osnova za sprovođenje pregovaračkog postupka, jer nisu neophodni za izvršenje ugovora već su naknadni zahtevi naručioca, dok su viškovi veće količine ugovorenih radova, a nepredviđeni su nužni za realizaciju ugovora i zato se mogu smatrati osnovom za sprovođenje pregovaračkog postupka. Da bi se sprečilo da se dodatne usluge, odnosno dodatni „slični“ radovi ugovaraju u pregovaračkom postupku u periodu od tri godine nakon zaključenja ugovora, predlaže se brisanje tačke 8. u članu 24. stav 1. važećeg zakona, koja to omogućuje. Predviđa se obaveza za naručioca da odluku o pokretanju postupka na osnovu člana 24. stav 1. tačka 3. i 4. dostavi Upravi za javne nabavke koja će u kratkom roku koji ne zadržava postupak, ispitati postojanje osnova za takav postupak. Ukoliko utvrdi da nema osnova za sprovođenje pregovaračkog postupka, Uprava za javne nabavke dužna je o tome obavestiti naručioca sa predlogom da takav postupak obustavi. Ukoliko naručilac ne postupi po predlogu, Uprava može prema članu 107. stav 2. zakona podneti zahtev za zaštitu prava.

Članom 8. određena je javna nabavka male vrednosti. Dat je nominalni, fiksni iznos procenjene vrednosti javne nabavke, koji predstavlja granicu za korišćenje postupka javne nabavke male vrednosti i određen je iznos procenjene vrednosti nabavke, ispod kojeg naručioci nisu u obavezi da primenjuju zakon. Na ovaj način sužena je mogućnost primene postupka javne nabavke male vrednosti. Istovremeno, naručilac je obavezan da u ovom postupku objavi javni poziv na Portalu javnih nabavki, kako bi se omogućilo da u postupku učestvuju i lica kojima nije poslao poziv za podnošenje ponude. Na taj način se povećava konkurencija i u ovom postupku.

Članom 9. predviđena je obaveza naručioca da sačini plan nabavki, evidentira njegove promene tako da one u samom planu budu vidljive i da obaveštava Državnu revizorsku instituciju o njegovom izvršenju. Plan nabavki je veoma važan (predstavlja osnovu sistema javnih nabavki), a naručioci često postupaju od slučaja do slučaja, sredstva nenamenski troše, bez evidentiranja takvih promena. Zbog toga je Predlog zakona odredio njegovu minimalnu sadržinu i obavezu evidentiranja njegovih promena. Predviđena je i obaveza da naručilac u planu evidentira i nabavke na koje zakon ne primenjuje kako bi se imao bolji uvid u broj, osnovanost i vrednost nabavki koje su izuzete od primene zakona. Planirana sredstva za određenu javnu nabavku mogu se povećati za najviše 5%, izuzev u slučaju elementarnih nepogoda ili vanrednih događaja.

Član 10. predviđa obavezu naručioca da u odluci o pokretanju pregovaračkog postupka bez objavljivanja javnog poziva navede lica koja će pozvati da učestvuju u postupku. Na ovaj način se omogućuje da prethodna provera osnovanosti sprovođenja postupka bude efikasnija.

Članom 11. se naručilac se obavezuje da prethodno obavesti Državnu revizorsku instituciju, kada namerava da ovlasti drugog naručioca da u njegovo ime sprovede postupak javne nabavke ili preduzme određene radnje u postupku. Naručilac može ovlastiti drugog naručioca da u njegovo ime sprovede postupak

javne nabavke ukoliko procenjena vrednost javne nabavke nije veća od 5.000.000 dinara.

Član 12. predvideo je da Uprava za javne nabavke sprovodi javne nabavke (otvoreni postupak) za naručioce i to isključivo potrošnih dobara i određenih usluga. Na taj način se mogu smanjiti troškovi i broj istovrsnih postupaka. Primera radi Uprava za javne nabavke može nabavljati papir za štampu, tonere i slično za potrebe svih ministarstava, umesto što svako ministarstvo sprovodi odvojeno nabavku. Na ovaj način je i kontrola postupka bolja. Predviđeno je da se nabavke sprovede isključivo za direktne korisnike budžetskih sredstava (zbog kapaciteta Uprave za javne nabavke i radi praćenja efekata ovog rešenja), a naknadno se može proširiti i na ostale naručioce. Određeno je da Uprava nabavlja potrošna dobra i neke uobičajene usluge koje nisu specifične kako bi Ugovor o javnoj nabavci mogao da se primeni na što više naručilaca.

Članom 14. predviđena je obaveza naručioca da konkursnu dokumentaciju objavi na Portalu javnih nabavki, čime se sprečava mogućnost naplate konkursne dokumentacije iznad troškova umnožavanja i suprotno odredbama zakona.

Članom 15. predviđena je obaveza objavljivanja izmena, dopuna i pojašnjenja konkursne dokumentacije.

Članom 16. predviđena je obaveza Uprave za javne nabavke kao stručne organizacije u oblasti javnih nabavki da sačini Uputstvo o načinu određivanja procenjene vrednosti javne nabavke. Važeći zakon daje samo uputstva sa stanovišta budžeta i budžetskog sistema, ali bliže ne određuje načine procene.

Članom 17. umesto reči „presuda“ predviđa se reč „odluka“, zato što odluka suda može biti i rešenje (rešenje o dozvoli izvršenja na osnovu verodostojne isprave). Ovim članom se predviđa kao dokaz negativne reference i realizacija sredstva obezbeđenja za ozbiljnost ponude koje se realizuje kada izabani ponuđač odbije da zaključi ugovor.

Članom 18. predviđeno je da naručilac realizuje sredstvo obezbeđenja i raskine ugovor ukoliko izabrani ponuđač kao druga ugovorna strana, angažuje kao podizvođača lice koje nije navedeno kao takvo u ponudi i ugovoru.

Članom 19. predviđena je izričito, mogućnost za naručioce da kao element kritijuma odrede i ekološke prednosti. Uneta je odredba kojom se predviđa da se u slučaju ponuđača iz zemalja članica Evropske unije prednosti koje postoje za domaće ponuđače primenjuju u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju.

Član 20. obavezuje naručioca da dostavi obaveštenje Državnoj revizorskoj instituciji kada ponudu odbije zbog neuobičajeno niske cene. Na ovaj način je povećana je kontrola naručilaca, jer se dešava da se nabavljaju dobra i usluge većeg kvaliteta od onog koji bi zadovoljio potrebe naručioca.

Član 21. predviđa rok za podnošenje ponuda u otvorenom postupku i prijava u restriktivnom. Važeći zakon izjednačava otvoreni postupak i drugu fazu restriktivnog u pogledu opšteg roka što je neopravdano jer je smisao druge faze da se sprovede što brže, kandidati su se kvalifikovali (što podrazumeva da su najveći deo uslova već ispunili) u prethodnoj fazi. S druge strane važeći zakon za prvu fazu predviđa najkraći rok od 25 dana od dana objavljivanja poziva. Predlogom se ove nelogičnosti otklanjaju.

Član 22. predviđa da prethodni raspis koji je osnov za skraćanje roka u otvorenom i restriktivnom postupku mora da sadrži detaljan opis predmeta javne nabavke i okvirnu vrednost, jer bez ovih informacija prethodni raspis ne daje mogućnost zainteresovanim licima da se na vreme pripreme za učešće u postupku.

Članom 23. se određuje rok za podnošenje ponuda u pregovaračkom postupku sa objavljivanjem javnog poziva i u restriktivnom postupku (drugoj fazi). Rok za podnošenje ponuda u drugoj fazi restriktivnog je smanjen, jer se radi o kandidatima.

Članom 24. briše se opšti rok za podnošenje ponuda u restriktivnom postupku od 30 dana.

Članom 25. se dodatno skraćuje rok za podnošenje ponuda u restriktivnom postupku, kada je objavljen prethodni raspis i u njemu detaljan opis predmeta javne nabavke (jer se poziv šalje kandidatima koji su se već kvalifikovali za određenu vrstu nabavke), kao i okvirna vrednost. Ovim članom se objedinjuju svi osnovi za skraćivanje rokova u restriktivnom postupku uključujući i hitnost. Takođe, ovaj kratak rok u slučaju hitnosti bi trebalo da podstakne naručioca da ukoliko imaju listu kandidata koriste drugu fazu restriktivnog postupka umesto pregovaračkog.

Članom 26. ukida se mogućnost koju pruža važeći zakon da se zbog hitnosti skрати rok u prvoj fazi restriktivnog postupka.

Članom 27. skraćuju se i određuju različiti rokovi za pojedine vrste oglasa. „Službeni glasnik Republike Srbije“ se obavezuje da oglašava o javnim nabavkama objavljuje u posebnom izdanju „Javne nabavke“ čime se stiču uslovi za brže objavljivanje i poštovanje rokova iz zakona, a pretplata na izdanje postaje jeftinija. Obavezuje se naručilac da sve oglašava o javnim nabavkama bez obzira na procenjenju vrednost javne nabavke objavljuje na Portalu javnih nabavki.

Članom 28. usklađuje postojeće rešenje sa predloženim izmenama, odnosno briše se član 70. zakona.

Članom 29. smanjuje se okvirna vrednost javne nabavke za koju je potrebno objaviti prethodni raspis i predviđa se da je naručilac dužan da u prethodnom raspisu objavi sve informacije o nabavci koje u tom trenutku poseduje.

Član 31. određuje da se u zapisnik unose uočeni nedostaci, čime se precizira da članovi komisije naručioca nisu dužni da prilikom otvaranja ponuda analiziraju ponude u pogledu njihove ispravnosti. Ovo je potrebno zato što se dešava da se otvaranje ponuda pretvori u raspravu o ispravnosti ponude.

Član 32. određuje obavezu za naručioca da odbije neprihvatljivu ponudu čija je vrednost za 15 % veća od procenjene vrednosti javne nabavke. Na ovaj način sprečava se mogućnost da naručioci izvrše nabavku u vrednosti koja je znatno (više od 15%) iznad planirane (procenjene), a da dodatna sredstva obezbede trenutnom izmenom plana nabavke u toku samog postupka javne nabavke (nakon otvaranja ponuda). Naručioci često bez ispitivanja i obaveštavanja o tržištu, odrede procenjenju vrednost javne nabavke, koja se najčešće poklapa sa finansijskim sredstvima koja su planirana za nabavku. Zbog toga se dešava da je vrednost najpovoljnije ponude znatno iznad ili ispod procenjene vrednosti, pa čak i za više od 50%. Članom 16. Predloga zakona je zato i predviđena obaveza Uprave za javne nabavke da sačini uputstvo o načinu utvrđivanja procenjene vrednosti javne nabavke, a ovim članom se naručioci dodatno stimulišu da vrednost javne nabavke pažljivije procenjuju, kako bi odnos ugovrene i procenjene vrednosti bila jedan od pokazatelja efikasnosti sprovedenog postupka.

Član 33. vrši usklađivanje sa predloženim rešenjima.

Član 34. obavezuje naručioca da zaključi ugovor o javnoj nabavci u roku od 20 dana od dana donošenja odluke o izboru najpovoljnije ponude, naravno pod uslovom da najpre proteknu rokovi iz člana 107. i da ne bude uložen zahtev za zaštitu prava. Naručilac je dužan da obavesti Državnu revizorsku instituciju u slučaju kada dozvoli promenu cene nakon zaključenja ugovora. Na ovaj način Državna

revizorska institucija prilikom vršenja revizije, može usmeriti pažnju na taj slučaj i lakše utvrditi eventualne nepravilnosti.

Članom 35. koriguju se uslovi koji omogućavaju, najčešće javnim preduzećima, da neprimenjuju zakon za nabavke koje su im potrebne za obavljanje delatnosti. U Srbiji gotovo da ne postoje naručioci iz člana 84. zakona (privredni subjekti u većinskom privatnom vlasništvu kojima je država ili lokalna samouprava dodelila isključiva ili posebna prava na obavljanje komunalnih delatnosti). Delatnosti iz člana 85. zakona obavljaju uglavnom javna preduzeća koja nemaju konkurenciju. Važeći zakon dozvoljava javnim preduzećima da na nabavke za potrebe obavljanja komunalnih delatnosti ne moraju da primenjuju zakon, ukoliko nemaju pravni monopol (iako imaju tehnički monopol) i ukoliko formalno postoji mogućnost konkurencije (iako je nema). Predlog zakona upravo zato uvodi uslove koji za izuzimanje od primene zakona zahtevaju postojanje konkurencije. U javnim preduzećima krije se i najveći potencijal za uštede, pa bi njihovo neopravdano oslobađanje od primene ovog zakona u uslovima nepostojanja konkurencije bio veliki korak nazad.

Članom 36. smanjuje se okvirna vrednost javne nabavke (za potrebe obavljanja delatnosti iz člana 85. važećeg zakona) za koju je potrebno objaviti prethodni raspis i vrši se izmena u skladu sa rešenjima predloženim u prethodnim članovima Predloga zakona.

Članom 37., (1., 13. i 30.) ukida se kvalifikacioni postupak. Važeći zakon određuje kvalifikacioni postupak kao način sprovođenja restriktivnog postupka u oblastima vodoprivrede, energetike, rudarstva, saobraćaja i telekomunikacija. Ovaj postupak nema opravdanje u našim uslovima, kada delatnosti od opšteg interesa gotovo isključivo obavljaju javna preduzeća. Dok se ne pojavi značajnije učešće privatnog kapitala u obavljanju ovih delatnosti, kvalifikacioni postupak predstavlja neopravdan ustupak javnim preduzećima, a ukoliko se želi ušteda javnih sredstava takvi ustupci se moraju ograničiti. Ukidanjem posebnih uslova za primenu restriktivnog postupka, omogućavanjem ažuriranja liste kandidata i uslova za kvalifikaciju, naručioci koji obavljaju komunalne delatnosti, mogu koristiti restriktivni postupak umesto dosadašnjeg kvalifikacionog.

Član 38. proširuje ovlašćenja, poslove i odgovornost Uprave za javne nabavke. Ovim članom potvrđuje se obaveza Uprave za javne nabavke da sprovodi postupke za naručioce (direktne korisnike budžetskih sredstava). Uprava za javne nabavke daje mišljenja i predloge naručiocima u postupcima javnih nabavki, kako bi se nepravilnosti postupaka otklonile što pre i kako bi se izgradila dobra praksa u primeni zakona. Uprava za javne nabavke je ovim članom ovlašćena da pokrene prekršajni postupak, čime se poboljšava i ubrzava kontrola i eventualno sankcionisanje naručilaca koji krše odredbe zakona. Izričito je predviđeno da Uprava za javne nabavke može pokrenuti postupak pred sudom radi utvrđivanja ništavosti ugovora o javnoj nabavci.

Članom 39. obavezuje se Republička komisija za zaštitu prava da izveštava Narodnu skupštinu o svojim aktivnostima, kako bi predstavnici građana – poreskih obveznika, bili upoznati sa kršenjima zakona, aktivnostima koje u vezi sa tim Republička komisija preduzima i problemima koje ima u obavljanju poslova.

Članom 40. Republička komisija za zaštitu prava se ovlašćuje da pokreće prekršajni i postupak za utvrđivanje ništavosti ugovora o javnoj nabavci, kada pri obavljanju poslova iz svoje nadležnosti utvrdi da ima osnova.

Članom 41. vrši se usklađivanje naziva sa važećim propisima.

Članovi 42. do 50. pojednostavljaju postupak zaštite prava, tako da su razlike u odnosu na opšti upravni postupak manje. Važeće rešenje nepotrebno komplikuje i

produžava postupak. Predlaže se da se zahtev za zaštitu prava podnosi odmah Republičkoj komisiji, ali se predaje preko naručioca i pruža mogućnost naručiocu da i sam usvoji zahtev za zaštitu prava i svoju odluku poništi, ukoliko nađe da je osnovan. Rokovi za odlučivanje se skraćuju za naručioca jer je on već dobro upoznat sa postupkom i dokumentacijom. Nručilac nakon prijema zahteva ispituje njegovu urednost ukoliko nađe da je uredan usvaja ga ili prosleđuje Republičkoj komisiji sa kompletnom dokumentacijom. Ukoliko naručilac ne postupi na navedeni način Republička komisija poziva naručioca i podnosioca zahteva da dostave dokumentaciju koju poseduju, a nakon toga odlučuje na osnovu podataka kojima raspolaže. Predviđa se da zahtev za zaštitu prava zadržava dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke. Ukoliko postoje opravdani razlozi koji zahtevaju da se ugovor odmah zaključi, odnosno izvrši, Republička komisija donosi takvu odluku i nastavlja da rešava po podnetom zahtevu za zaštitu prava. U slučaju sprovođenja postupka iz člana 24. stav 1. tačka 4. kod kojeg uloženi zahtev za zaštitu prava ne zadržava dalje aktivnosti naručioca, predviđa se mogućnost da podnosilac zahteva predloži Republičkoj komisiji donošenje odluke (privremene mere) kojom se zaustavljaju dalje aktivnosti naručioca, zaključenje ili izvršenje ugovora, dok se ne odluči o zahtevu. Predlog zakona uvodi mogućnost naknade izmakle koristi na koju podnosilac zahteva ima pravo ukoliko se u postupku zaštite prava utvdi da je njegova ponuda najpovoljnija, a naručilac je zaključio ugovor o javnoj nabavci suprotno članu 108. ili je zaključio ugovor nakon donošenja odluke Republičke komisije iz člana 108. stav 1. važećeg zakona. Podnosilac zahteva ima pravo na naknadu koju određuje Republička komisija, a koja ne može biti veća od 3% vrednosti ugovora o javnoj nabavci.

Članom 51. su predviđene tri kategorije prekršaja i u skladu sa tim novčane kazne. Novčane kazne za odgovorna lica su znatno povećane, jer se radi o ozbiljnim kršenjima zakona.

Članom 52. predviđene su dve kategorije prekršaja za ponuđače, takođe su povećane zaprećene novčane kazne.

Članom 53. vrši se izmena u Aneksu IA radi usklađivanja sa predloženim izmenama.

Članom 54. obavezuje se Vlada Republike Srbije, da omogući postupanje Uprave za javne nabavke i Republičke komisije u skladu sa ovim zakonom.

Članom 55. ovlašćuje se Zakonodavni odbor Narodne skupštine da utvrdi prečišćeni tekst Zakona o javnim nabavkama.

Članom 56. određeno je da ovaj zakon stupana snagu osam dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

U Budžetu Republike Srbije nije potrebno obezbeđivanje dodatnih finansijskih sredstava za sprovođenje ovog zakona, već će se primenom ovog zakona obezbediti ušteda javnih sredstava.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku od naročite je važnosti za poboljšanje efikasnosti upotrebe javnih sredstava i smanjenje budžetskih rashoda, što nije ostvarivo u situaciji kada je na snazi Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik RS”, br. 116/2008).

Zato je neophodno da se ovaj zakon donese po hitnom postupku i time spreče moguće štetne posledice po rad državnih organa.